

ADMINISTRAȚIUNEA: ADMINISTRAȚIUNEA: TIPOGRAFIA: BRAȘOVU, piața mare Nr. 22. Scrierile cerținate nu se primesc. Manuscrisurile nu se returnează.
BIBLIOTECA DE ABONAMENT: Brașov, piața mare Nr. 22. Inscrise mai primesc în Viena: Rudolf Mosse, Hausenstein & Vogler (fidei Mause), Henrich Schalk, Alois Herndl, M. Dukas, A. Appel, J. Danenberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernus; în Frankfurt: G. L. Dausbe; în Hamburg: A. Steiner.
Prețurile inserțiilor: o inserție garsonată pe o coloană 8 or. și 80 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarife și învoială. Reclame pe pagina III-a o serie 10 or. v. a. sau 80 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULU LIII.

„Gazele” se înfăptuiesc în fiecare săptămână.
Abonamente pentru Austria: 1 an: 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate: Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 franci, pe trei luni 10 franci.
Se prenumără la toate oficiile postale din țară și din afara ei la adresa colectorilor.
Abonamentul pentru Brașov: la administrație, piața mare Nr. 22. etagiul I: pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Un exemplar 5 or. v. a. sau 15 bani.
Atât abonamentele cât și inserțiile sunt a se plăti înainte.

Nr. 70.

Brașov, Luni, Marti 27 Martie (8 Aprilie)

1890.

Nou abonament la „GAZETA TRANSILVANIEI”.

Cu 1 Aprilie 1890 stilul vechi se deschide nou abonament la care învitată pe toți amicii și sprăjitorii fidei noastre.

Prețul abonamentului

Pentru Austro-Ungaria: pe trei luni 8 fl. pe șase luni 6 fl., pe un an 12 fl.
Pentru România și străinătate: pe trei luni 10 franci, pe șase luni 20 franci, pe un an 40 franci.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria: pe un an 2 fl. pe șase luni 1 fl.
Pentru România și străinătate: pe un an 8 franci, pe șase luni 4 franci.

Abonarea se poate face mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Domnii, care se vor abona din nou, să binevoască a scrie adresa lămurită și a arăta și posta ultimă.

Administrația „Gazetei Transilvaniei”.

Cestiunea gimnasiului din Beiuș.

Brașov, 26 Martie st. v.

Publicăm astăzi, în totă esențierea sa și în traducere fidelă, comunicatul oficial al guvernului în cestiunea gimnasiului din Beiuș, ca răspuns la apelul apărut în „Gazeta Transilv.” Nr. 26 din a. c.

„Care este adevărul?” — Sub titlul acesta aduce foia guvernamentală „Kolozsvar” numitul comunicat, și bine face, că întreabă după adevăr, căci nimic nu poate fi mai mult învilit în întunecă, ca tocmai cestiunea gimnasiului din Beiuș.

Comunicatul guvernului, în loc să lămurască cestiunea din vorbă, o întunecă și mai mult și ne bagă într’un labirint de machinațiuni, ordinațiuni și de dispozițiuni ministeriale pretinse legale, din care nu mai putem eși.

Tot ce pare a fi nou sunt afirmările privitoare la atitudinea

patronului institutului, ale Episcopului român gr. cat. de Oradea-mare, față cu amenințările ministrului că va închide gimnasiul.

Vom reveni cu deamăruntul asupra întregului cuprins al acestui articol-comunicat. Deocamdată îl recomandăm deosebite atențiuni a cetitorilor noștri și-i rugăm mai ales pe aceia dintre ei, cari ne pot da deslușiri esacte cu privire la toate faptele amintite într’ensul, ca să nu întârzie a ne da aceste deslușiri, pentru ca să putem stabili în mod neîndoios, care este adevărul în cestiunea gimnasiului din Beiuș, decă s’au petrecut toate așa, precum susține ministrul, și decă el a fost în drept a procedea față cu gimnasiul din Beiuș în modul, în care a procedat.

E clar, că acum, după ce s’au publicat răspunsul semi-oficios al guvernului unguresc, este la rândul său dator datoria guvernului diecesei române gr. cat. oradane de a ne lămuri și el asupra cestiunii, ca să șcim, ce putem să credem și ce nu din afirmările comunicatului din vorbă.

Etă comunicatul:

În Nr. 26 al „Gazetei Transilvaniei” din a. c. a apărut un apel adresat către preoțimea gr. cat. din diecesa Oradei mari, ale cărei neadevăruri, cari tradăză rea credință, foarte ușor ar putea duce în rătăcire partea mai puțin orientată a opiniei publice, de aceea este de lipsă o rectificare a lor.

Trecem cu vederea izbucnirile pătimase ale articolului, cari de altfel se judecă ele pe sine, precum și aștările lui intenționate, despre ale căror motive nu mai începe încă să se reflecte mai pe larg nici la contradicțiile, cum s’au făcut, ca acel popor român, care după cuvintele autorului articolului, deși „este stors până la meduă”, totuși „și-a putut ridica școale populare, școale pri-

mare, școale de fete, gimnasi, preparandii și facultăți theologice, cari sunt ași în floare!” De astă-dată vrem să ne restringem numai la combaterea șecă a neadevărurilor.

Scriitorul articolului acuză guvernul maghiar, că n’a înființat școale medii pentru Români, deși legile noastre prevăd, ca în ținuturile românesce statul să susțină școale medii din visteria lui, în cari toate obiectele de învățământ să se predea în limba românescă. Ce-i drept, articolul de lege XLIV din 1868 dă, că guvernul este dator să se îngrijă după putință, ca în ținuturile locuite de naționalități cetățenii să fie instruiți în limba lor maternă, în institutele susținute de stat, până acolo unde se încep studiile academice. Dă cel ce cunoșce raporturile limbice ale Ungariei, va șci, că pretutindea, așădă și în ținuturile așa numite naționale, există în mare măsură raporturi de limbă mixtă. Ținuturile, unde se vorbește numai o limbă, sunt așa de restrinse și stau așa de înălțuri, încât până acuma nu s’au arătat de lipsă p’acolo ridicarea de școale medii de stat.

E cel puțin o greșală logică, când autorul apelului susține în mod învinitor, că statul nu ridică școli, decăt numai în ținuturile acelea, unde locuiesc amestecați Maghiarii cu Români, pe când în comunele curate românesce nu ridică astfel de școale.

E o greșală logică, pentru-că decăt naționalitatea română se nisuesce într’acolo, ca să nu învețe unguresce (precum, durere, se nisuesce și ași o parte extremă a ei), atunci, judecând cu minte sănătoasă, nu poate fi vătămăre neînființarea școlilor de fel școale, ale căror scop, după afirmarea articolului este „maghiarisarea tuturor naționalităților.”

Faptul, că limba maghiară s’au introdus ca studiu obligat în toate școalele populare, se bazează pe lege. Învețarea limbei maghiare, judecând bine, o pretinde nu numai interesul bine întemeiat și vital al statului, ci și acela, al Românilor.

Nu este adevărat, că „gimnasiul din Năsăud se află astăzi cu totul sub curatela statului.” Tote afacerile averei și cele economice, prin urmare cele mai însemnate afaceri ale acestui gimnasiu, le administrează, precum se șci, un comitet, care e compus numai din membri Români. Comitetul acesta votează cheltuielile de lipsă pentru gimnasiu, ba el alege chiar pe profesorii gimnasiilor, așa că ministeriul de instrucțiune, ca cea mai înaltă autoritate, nu conduce decăt afacerile pedagogice și didactice ale acestui institut, tocmai așa, cum conduce toate școalele medii catolice din Ungaria.

Nu este adevărat, că ministrul unguresc de instrucțiune a scos limba română din gimnasiul Piarștilor din Clușiu. Și pe această școlă mediă guvernul numai o conduce, dă nu dispune asupra ei într’acâtă adecă toate cheltuielile pentru susținerea ei le poartă staturile romano-catolice din Ardele. Guvernul așădă n’a putut cassa catedra de limba română din această școlă, fiindcă n’o plătia el. Dă aci trebuie să observăm, că dintre cei 388 școlari, cari frecventau acest gimnasiu în anul școlastic 1888/9, numai 31 (adecă nu mai mult de 8%) ascultau limba română.

Am avut la ce să ne provocăm și în contra acuzărilor, ce se facu privitor la internatul din Sighetul Marmăției. Dă fiindcă — după informațiile noastre, — afacerea încă nu e pe deplin încheiată, ne reținem dela or ce declarații.

Intrăga afacere a gimnasiului din Beiuș, care este adevărată temă, este ceea ce se dă „pièce de resistance” a apelului voluminos, trebuie să declarăm, că a fost înfățișată în mod foarte tendențios și schimosit. Din cauza acesta vrem să ne ocupăm cu ea mai de aproape.

Scriitorul articolului din „Gazeta Transilvaniei” îi place foarte mult ași aduce aminte de trecut. Ei bine, și noi vom așă pune pe acest tărâm și începem cu noua ără a constituționa-

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Vieta socială la animale.

După I. Kriesch.

(Conferința II publică ținută de prof. M. Păru la 11 Martie anul c. în sala liceului român din Brașov.)

(Urmare).

Așa se vede, că la furnici lucrul cel mai greu este a-le învăța a vorbi, a se înțelege. Organele înțelegerei la furnici sunt: falcile și antenele său cornițele. De multe-ori împărțirile cele mai complicate se fac într’un moment. Așa pentru exemplu schimbarea direcției unei cete se întâmplă într’o clipă.

Furnicele de multe-ori arangiază și jocuri. Ele se ridică pe piciorușele din dărăt, se îmbrățișează, se mușcă, se rostogolesc, însă decurg între ele și lupte, ba poartă chiar și războaie unele cu altele. Huber, un scrutător foarte atent, a observat două cete dușmănoase. A vădută o cărare, de 40—50 de cm. de lată, acoperită de furnici, care se luptau infuriate. Mii și mii de furnici se nisuiu a se urca pe o colină, de unde apoi făcure cu forfecuțele, cu falcile deschise alunga

pe contrarul ce-i cădea în cale și se lupta pe mărte și vieta; decă însă pe contrarul nu-l putea omori, se lupta să-l ducă în cuibul său în robie. Cadavrele morților au acoperit un câmp de bătălie de 4—6 cm. În amurgul serii s’au întrerupt lupta, dă în cealaltă zi dimineața s’au încăierat de nou cu o furie și mai mare, și numai stropii reci de ploă au putut stămpăra înverșunarea ceterilor. Lucrul în furnicar a decurs tot așa, ca și în timp de pace, deși alergau cete după cete pe câmpul de bătălie.

Sirguinta neobosită a furnicilor este cunoscută și preamărită de poporele orientale într’o legendă foarte frumoasă. Așa se povestese, că un principe în timpuri războinice a fost mai de multe-ori învins. După o luptă pierdută, ca și un nădădunit, s’au culcat în cortul său, ca să se odihnească, când odată vede o furnică urcându-se pe stălpul cortului. Principele în indispoziția sa sufletească a aruncat furnica jos, însă ea ără s’au suită; principele din nou o aruncă și ea ără și s’au suită. Principele deveni acum curios să vadă, câtă va dura această manevră. În cele din

urmă principele vădă, că de 80 de ori a trebuit să o dea jos și ea s’au urcat de 80 de ori sus. În fine principele s’au obosit și a cedat învingerea furniceii dăcându: să imită furnica și vom învinge.

Se întâmplă câte-odată, că furnicile își părăsesc locuințele de bună voie. O fac asta său din pricină, că cuibul este rău, său estinderea lui este nepotrivită, ori că doră sunt huiduite de dușmani. Decă locul nou ales ar fi departe de locuința cea veche, atunci acei indivizi, cari au aștat societatea spre emigrare, sunt îndatorați a se îngriji de încuștirare în călătorie; de multe-ori se întâmplă, că decă s’au înșelat în nădejde, se întorc ărăși la casa strămoșescă.

Este interesantă nunta furnicilor, care o țin în dricul verii său mai târziu, în zilele cele mai calde după amăz.

Suprafața furnicarului băjbă de norodul de bărbătuși și femeieși cu aripe, care se pregătesc de nuntă. Prin ceta aripată alergă în sus și în jos cele fără aripi, cari pișcă pe nuntași, ca și cum i-ar face atenți, ca nu cumva să și

părdă cumpătul în veselie. Băjbăiala și învătirea în drepta și în stânga creșce din ce în ce, acuză sboră, acuză ărăși se lasă jos, până când odată toate se ridică în aer. De multe-ori nunta o fac mai multe furnicare de-odată, și se imbină într’un popor gigantic. Se amintese, că furnicile ca un nor ar fi întunecat soarele, apoi se vorbește despre ploă de furnici, când au cădută pe pământ. Pentru bărbătuși ziua veseliei, ziua cea de nuntă, e totodată și zi de mărte.

Implinindu-și rolul, cadă la pământ și de aci înainte la ei nimenea nu se mai gândese, că cel mult paserile, șopârlele și brăștele, cărora le plac carnea de furnici, său pescii, decă furnicile cadă în apă. Tot așa asemenea pășesc o mulțime de femeieși. Acele femeieși, cari ar fi rămas în apropierea furnicarului, sunt duse cu sila înăuntrul lui, ără acele femeieși, care au sburat, întemeiază un stat nou acolo, unde s’au lasat pe pământ.

În statul furnicilor aflăm mai multe măci decăt la albine; acele umbilându din odăi în odăi, depun ouăle lor în grupe, adecă mai multe la

lismului unguresc, cu anul 1867. Din anul acesta începând gimnaziul de Beiuș a fost teatrul unui lung șir de scandale școlare. Unul dintre profesori a trebuit să fie demisionat fiindcă era bețiv. Din an în an s'au întâmplat totu mai multe furturi între studenți, escese și casuri de transgresiune. Au fost școlari, ale căror ore neescusate întreceau numărul de 300 într'unu an. În anul 1868 au vătămat stégul național unguresc. Cu ocazia alegerilor de deputați, la 1884, școlarii gimnaziului superior din Beiuș au cântat cântece dușmane patriei, au bătut pe un alegător de partida contrară și dimpreună cu profesorii lor au demonstrat în favoarea ideilor ultraiste românesce. Disciplina școlară cu timpul s'a stricată de tot.

Acosta este dér „basa solidă“ a culturii naționale românesce, care după cum dice scriitorul articolului, „a pus în nimire pe Ungurii dela putere.“

Tuturor acestora însă li-a pus vârf vătămarea stindardului la 1888, care tot-deodată a dat dovadă și despre spiritul de care este condus corpul profesoral. Corpul profesorală adevă n'a văcut în această crimă anti-patriotică, ce nu se putea destul de aspru pedepsi, decât o transgresiune în contra disciplinei școlare, și în protocolul a declarat, că acusatul școlar a lărat numai de capul lui, arbitrar, când a făcut să se ia jos stindardul, pentru-că prin acesta s'a mestecat într'o afacere, ce se ține de cercul de drept al directorului.

Astfel stând lucrul, guvernul s'a gândit serios de a aplica § 50 din art. de lege XXX din 1883, adevă de a face pași de lipsă pentru închiderea gimnaziului.

Mai întâu dér a provocat pe Episcopul — care îndată după eliminarea școlarii culpabilă a demisionat din propria sa inițiativă pe 3 dintre profesori, ér pe alți doi i-a demisionat — ca să organizeze un nou corp profesoral în locul aceluia, care cu *unanimitate* a calificat vătămarea stindardului numai ca o transgresiune școlară, căci la din contră se va închide gimnaziul. La acesta episcopul a raportat, că n'are atâtea persoane calificate, câte se cere, și astfel nu pôte satisface cererii ministrului, dér încât guvernul ar considera ca o garanție pentru lucrarea patriotică a școlei, de pildă învătarea mai estinsă a limbei maghiare, el este gata a implini ori-ce pretențiuni echitabile în interesul existenței institutului, până la acele margini între cari să păstrat caracterul greco-catolic al institutului în totă întregimea lui.

Nu mai după antecedentele aceste s'a întâmplat, că ministerul de instrucțiune publică, vădând imposibilitatea organizării unui nou corp profesoral, și-a formulat pretensiunea, — ca afară de studiile religiunii și alți limbei române, — în cele patru clase superioare limba de propunere să fie cea maghiară.

Pretensiunea acosta de altfel e întemeiată pe actul fundațional. Fiindcă documentul acesta nu dice numai aceea ce citează scriitorul articolului, că adevă: „*institutum hoc praeferenter pro natione Valachica sit fundatum*“ (ceea ce, firesce, nu suferă schimbare nici atunci, decât în cele patru clase superioare, limba de propunere e limba maghiară), ci mai conține și altă dispozițiune, pe care scriitorul articolului află de bine a-o retăce.

Și anume: 1) Fundatorul spune hotărât, că gimnaziul din Beiuș va avé să se țină de acel sistem de învățământ, care este prescriș pentru toate gimnaziile în regatul Ungariei, séu pe atunci sistemul de învățământ așa numit „*Ratio Educationis*“, care a fost obligatoriu pentru toate școlile medii catolice din țară. Dér fiindcă de atunci nu avem altă lege pentru școlile medii adusă pe cale constituțională, decât articolul de lege XXX dela 1883, e clar, că normativele acesteia, privitoare la instituturile catolice, sunt dătătoare de directivă și față cu institutul gr. cat. din Beiuș, după ce institutul acesta tocmai așa, ca și celelalte școlile medii catolice, în privința administrațiunii pedagogice și didactice a stat totdeauna sub conducerea guvernului de stat, și nici odată n'a avut autonomiă.

2) Acestea le întăresce și un alt punct al actului fundațional, din care apare evident, că înainte de 1848 limba română se preda numai ca *studiu extra-ordinar, câte o oră pe săptămână, în cele două clase superioare ale acestui institut*, ceea ce în sine încă este argument decizător pentru postulatul ministrului privitor la limba de propunere:

„Cui (adece linguae Valachicae) ad discendae commodissimae videntur duae humaniores classes, et ne quid temporis aliis studiis systematicis destinari decerpatur, hora una diei alicuius festalis in forma studii extraordinarii per alterutrum humaniorum Professorem omnihebdomeda tradatur.“

Acestu înțeles al dispozițiunii actului fundațional se adevăresce și printr'unu fapt istoric, fiindcă dela 1844 până la începutul regimului absolutist, limba de propunere în gimnaziul din Beiuș a fost cea maghiară, ceea ce nici autorul articolului n'o negă.

Din toate acestea rezultă: 1) Că înainte de 1844, limba de propunere a institutului era cea latină, după aceea însă cea maghiară, ér limba de propunere română s'a încetățenit în acestu institut numai mai târziu pe temelul unei praxe arbitrare; 2) că limba română, fiindu chiar instrucțiunea în cele patru clase superioare maghiară, e împărțită de-o mai mare considerațiune, decât se pretinde în actul fundațional, și alți 3), că ministerul unguresc de instrucțiune publică stă pe basă de drept când își validează pretensiunea amintită mai sus, care pretensiune, mai bine dîș (propriamente tulajdonképen) a isvorit din inițiativa protectorului școlei, adevă a episcopului gr.-cat. de Oradea-mare. Dér ministerul de instrucțiune publică ar fi voit să procedă cu deplină rigore, conformu antecedentelor, atunci gimnaziul din Beiuș, după cea mai mare probabilitate, ar fi încetat deja de-a mai exista.

DIN AFARĂ.

Germania și Anglia.

Cea mai însemnată aparițiune a ultimelor evenimente politice a fost apropierea dintre Germania și Anglia. Apropierea acosta însă este privită cu multă îngrijire acum, în urma misiunii ce i-s'a încredințat lui Emin-pașa din partea Germaniei, din care pricină de parte din presa engleză a început un aspru răboiu diaristic în potrua Germaniei și în contra politicii ei coloniale, care a pășit pe față de-odată cu retragerea lui Bismarck. Este sciut, că Bismarck se opunea estinderii coloniale, ér organul séu „*Nordd. Allgemeine Ztg.*“ scria prin Augustu a. tr., când cu ocazia reintorcerei expediției lui Peters, că prietnia Germaniei cu Anglia e de mai mare valoare, decâtu totu ce ar pute câștiga expediția în ținuturile de sus ale Nilului. „Dér domnul Peters — adause numita foia — ar avé de gându ca să cucerescă cu răboiului séu, séu cu ajutorul lui Emin-pașa, o parte din Egiptu, care se ține de împărăția turcescă, lucrul acesta ar fi o întreprindere, care se ține de dreptul și datorința acelor state, în contra cărora este îndreptată acțiunea. În privința acosta dér trebuie să ne mărginim pe lângă teritoriile, cari le avem.“ În acosta era explicată politica colonială a lui Bismarck, în potrua căreia începe a se pronunța Germania cu împăratul ei Wilhelm alți II și cu Caprivi, rădimați pe încrederea, ce și-au pus-o în Emin-pașa și în Peters.

Emin-pașa însă se dice, că e luat în apărare și de Stanley, care să fi declarat, că află a fi lucru foarte corect, decât Emin-pașa se pune în serviciul

patrioților séi. Cercul de putere alți Germanilor este deja însemnat și Germanii sunt pe deplin în dreptu a se folosi de ori-ce ajutor. „Dér Emin-pașa ar pute să câștige în partea sa pe Arabii dela Bagamoyo până la Udsidi, și-ar face numele neperitoru fără de-a știrbi interesele engleze“, a dîș Stanley.

Reconstruirea cabinetului Crispi.

Diarul „*Fanfulla*“ scrie, că ministrul președinte italianu Crispi încă n'a abđis de planul reconstruirii cabinetului. A trimis adevă în țilele trecute pe ministrul de justițiă Boschi la Magliani, ca să i recomande un portofoliu. Scirea acosta nu e pe deplin confirmată; faptu însă e, că Boschi a conferit în aceeași țilă cu Magliani. Unul dintre triumviri, Tajani, a spus amicilor séi, că întrebându despre cauzele despărțirii de către Crispi a fostului ministru de finanțe, acesta i-a răspuns: Ori și ce mi-s'ar întâmpla, sub nici un pretextu nu voi mai intra în cabinetul lui Crispi, fiindcă nu mă iertă convingerile mele, ca să sprijinesc o politică, care este spre ruina patriei.

Din Serbia.

În ședința Scupcinei dela 4 Aprilie, ministrul Tausanovic și-a făcut declarațiile sale în afacerea espulsării supusului ungaru Spoljarić. Tausanovic a arătat, că Spoljarić nu este emigrantu politicu, ci numai unu pribegu, care prin atitudinea sa față de-o putere streină a causat multe neplăceri Serbiei. În decursul declarațiilor sale, Tausanovic a fost întrerupt de mai multe ori de opozițiă, care a infierat de nepatriotică atitudinea guvernului, declarându, că guvernul ar trebui să năsuască a atrage la sinul Serbiei pe *anteluptătorii ideii Serbiei mari*. Afară de acosta opozițiă a mai pretinsu, ca să se observe atitudinea acosta și față cu emigranții austro-ungari. Aderenții guvernului însă s'au declarat cu unanimitate pentru atitudinea guvernului și au declarat, că Spoljarić nu este întru atăta emigrantu, câtu agentu provocatoru. Deputatul radicalu Ninić, folosindu se de momentul acesta, și-a exprimat *mulțămirea sale față cu România*, care s'a purtat cu atăta ospitalitate către refugiații partidei radicale sêrbesci.

O manifestațiă sêrbă pentru România.

Între România și Serbia s'a încheiatu deunădile o convențiă comercială. După ce convențiă a fost primită de camerele legiuitoare române, s'a depus și Scupcinei spre desbatere și primire. Scupcina a primitu convențiă cu unanimitate și a făcut și o manifestațiă strigându: „*să trăiescă România*“. Pentru acosta manifestațiă de simpatii, ministrul plenipotențiaru român din Belgradu a fost însărcinat de guvernul din Bucuresci să mulțămescă în numele României Scupcinei sêrbesci. Studenții români din Parisu de asemenea au mulțămît Scupcinei sêrbesci.

Raporturile sêrbo-bulgare.

Lui „*Times*“ i-se scriu următoarele despre raporturile sêrbo-bulgare: Rupearea raporturilor diplomatice între Serbia și Bulgaria este deja unu faptu implinitu. Neînțelegerile între cele două țeri, în sine luate erau neînsemnate, dér dela abđicerea regelui Milau, guvernul sêrbescu a arătat o sistematică inimicițiă față cu Bulgaria, și e lucru foarte evident, că Serbia inspirată de Rusia, n'a vrut să reguleze pe cale pacinică afacerea Mincevic. Rechiămarea lui Mincevic pôte că a fostu îndreptățită din partea Serbiei, dér pretențiă ei, ca guvernul bulgaru să lă și pedepsescă și să declare, că agentul ei diplomaticu s'a purtat réu, este ceva prea multu. Stambulov a chemat pe Mincevic la Sofia, ca să-l ia la răspundere, și și a exprimat dorința susținerii bunelor raporturi cu Serbia. Dér regenta sêrbescă ar fi fostu condusă de sentimente amicale, ar fi rămasu satisfăcută cu declarațiă acosta, și astfel neînțelegeria diplomatică ar fi fostu rezolvată pe cale pacinică. Dér tocmai de aici apare, că

(Va urma.)

olaltă, ori și câte unu ou ca și albinele.

Nutremântul furnicilor e foarte feburit, fiindcă de toate mănă, ori-ce le cade la îndemână; estinderea hranei lor nu e mărginită între anumite hotărâ. Mai cu sémă le place carnea și dulceta. Déră ajungu la vr'o păpușă, nimfă, omidă mórta, o mănâncă, séu decâtu, atunci străbatu și în furnicare streine și fură larve, pe care le mănâncă bucuros, ca și paserile cântătoare. Ca să aibă dulceta totdeauna, facu industriă adevărată, își țină ciurde de vaci de mulsu, din care să sugă suculu dulce. Vacile de mulsu ale furnicilor sunt insectele *Aphis*, despre care am amintit în conferința I, că obvinu pe rose. Animalele aceste sunt fabrici vii de zaharu, pentru-că suculu acela, care lă sugu din plante, lă prefacu în miere și lă descompun prin țevișorele crescute din abdomenul lor. Ţevișorele aceste sunt țitele vacii, care le mulgu furnicile. Déră pe o plantă obvinu astfel de insecte, *Aphis*, atunci de siguru totu pe aceeași plantă vomu afla și furnici. Furnicile consideră de proprietate a lor o ciurdă de *Aphis*, — vacile lor — de care nu nu-

mai le gogolescu, dér le și apără de dușmani. Unele furnici ducă *Aphis*ele în locuința lor propriă, unde le dau locu, le facu grajdū, le hrănescu, le îngrijescu, cu unu cuvânt le prăsesc. Furnicile galbene *Formica flava*, sunt cunosute ca astfel de prăsitore de vite. Unele furnici, *Atta barbăra*, zidescu grânare unde adună bucate, cereale, și îndată ce încep bobeale a încolți, le rupu colții, le uscă și așa și facu și malatā dulce.

Se afirmă, că furnicile la adunarea cerealelor au fost conduse de acea împrejurare, că cerealele au forma larvelor lor, ér la industriă, ca să facă malatā (după Moggridge, care în timpul mai nou foarte multu s'a ocupat cu furnicile), le-ar fi constrinsu lupta pentru existență și mai cu sémă în ținuturile acelea, unde s'a urcatu prețulu *Aphis*elor și unde prin urmare numai cu greu se potu găsi.

Sunt și astfel de furnici, care nu adună din bucatele altuia, ci cerealele de lipsă și-le cultivă ele însele, și deci sunt și agricultore. În Texas și Mexico furnicile numite *Atta maleficus* cultivă în jurul furnicariului o specie de erbă, din a cărei sémăță pregătescu malatā.

Și mai ciudat e faptul acela, că furnicile își țină servitori și sclavi. Casulu acela însă, că stăpânele sunt albe și sclavele negre, e numai din întâmplare așa.

Că relațiile aceste s'au dezvoltat în timpu foarte lungu, e siguru. Precum am observat, furnicile portă răboiă unele cu altele, învingătoarele prăpădescu larvele celor învinse, și pe acelea pe care nu le pot mănca îndată le duc în cuibul lor. Déră din întâmplare din vr'o larvă a dușmanului s'ar desvolta o furnică, acosta devine sclavă. Observându furnicile folosul sclavilor, au plecat în cete, ca să prină sclavi. În urma sclavismului, stăpânele furnice întru atăta s'au datat cu domnia și cu lenea, încât în lipsă de sclavi nici de nutremântu nu se atingă, și pe lângă totă îmbeșugarea suferu fôme, precum documentează experimentele cele mai nouă ale lui Lubbock. Pe nefericitele aceste în decursul unui timpu îndelungat dătină asta le pôte aduce acolo, că și uită chiar și a mânca.

Serbia e folosită de Rusia ca mijloc, și ea se espune nebuniei de-a declara războiu Bulgariei.

Se mai vestese și aceea, că ministrul muntenegrean ar fi fost trimis la Belgrad. Scimă, că Vulcovic e acela, care a pus baza unei alianțe ofensive-defensive serbo-muntenegrene, er scopul noiei sale călătorii, fără îndoială este încheierea alianței.

SCURILE PILEI.

Ministrul unghuresc de agricultură. Escelența Sa d-lu conte A. Bethlen, so-sindul er în Brașov, a fost primit la gara din Feldiără cu mari ovațiuni și de aici a fost petrecut de un banderiu mare de călători Sași și Ciangăi până la casa comitatului în Brașov. Săra la 8 ore i-s'a făcut un mare conduct de torțe. Poporațiunea română din Brașov și comitat, amesurată conolusului comitetului partidei noastre naționale, n'a luat parte la aceste festivități și ovațiuni.

De neașteptat. Din Blașiu i-se scrie lui „Kolozvăr“, că „energiculu“ fisolgăbiru de acolo, Simonffy Alajos, a prins țilele acestea doi agenți din România, cari umblau prin satele vecine amăgindu pe omeni, ca să treacă la lucru în România, promițându-le câte-o simbră de 15 fl. pe lună, câte-o bună porțiune de rachiu în fiă-care și și spesele de călătorie. Corespondentulu lui „Kolozvăr“ mai spune, că agenții angajaseră peste o sută de bărbați muncitori și că nădrăvanulu fisolgăbiru, după-ce a deținut pe acei agenți, i-a pedepsit cu câte 50 florin amendă și câteva zile de închisore.

Ne prindem, că și aici avem de a face cu o nădrăvania unghurescă. Ce lipsă ar avé România de astfel de agenți problematici, când la noi în țără se află asemenea agenți siguri și hotărâți, și încă în număr apröpe totu atât de mare, cât pinteri unghuresci sunt. Decă dără țötonatulu fisolgăbiru din Blașiu i-ar veni pofta de a închide pe oineva sub pretextulu de mai sus, atunci n'are decât să se închidă pe sine și pe ai săi, căci ei sunt aceia, cari le factu bieților locuitori imposibilă existența lor aicea și-i silesc să emigreze. Nu agenții inchipuiți de voi, jupănilor, ci continuele prigoniri, nesfârșitele volnicii, dările nesuportabile și administrațiunea vöstră cea miserabilă:—acestea sunt adevăratele cauze ale emigrării.

Fuscii cu repetiția la honveđi. Ministrul ungh. de honveđi, br. Fejervary, pe lângă cele 1000 de fusci disponibile, a mai comandat la fabrica din Steyer 23,500 de fusci cu repetiția de 8 mm. pentru honveđime, cu condițiunea, ca până la finea lui Augustu să fiă gata.

Tendențiosități. În zilele trecute a scris reptila „Kolozvăr“, că preotulu Vasiliu Davidu din Mogoșu-Mămăligani a fost arestat sub prepusulu, că ar fi aprinsu o casă pustie. Părëndu scirea tendențiosă, ca multe altele, pentru a de-josi vađa preoților noștri, „Telegrafulu Român“ a fost informat, că într'adeveru a fost deținut în arest preventiv numitul preot, dăr în curëndu s'a liberat, neaflându-se nici un feliu de substrat de bănuelă.

Epilogu la procesulu lui Farkas. Camera advocaților din Timișora a dat, cu două zile înainte de publicarea sentinței în atacarea procesului de loterie Farkas, un banchet în onörea apărătorilor Karl Eötvös și Dr. Bernh. Friedmann, la care au luat parte și judecătorii și procurorul. „Magyar Hirado“ împărătesces, că ministrulu de justiția a provocat pe judele de tablă, pe care l'a trimis de curëndu la tribunalulu din Timișora ca comisaru investigator, să i raporteze și în afacerea banchetului.

Prelegere publică. Duminecă în 6 Aprilie n. c. a ținut d-lu Constantin Morariu o prelegere publică, vorbind despre „Școlă de meserie din Cernașu.“ Prelegerea s'a ținut în localitățile societății pentru cultura și literatura română în Bucovina. Intrarea a fost gra-tuită.

Furtu. Vinerea trecută, cu oca-siunea tãrgului de săptămână de aici, a furat Ana Schwarz din Dotca țărăncei Catarina Ochs din Codlea un portofoliu cu 67 florin. Făptuirea fu dată judecării.

Nenorocire. Totu Vinerea trecută, lucrătorulu mașinist dela gara de aici, vrëndu săncopieze două locomotive, din nebagare de semă fu apucat de pistonele cu arcu și omorit imediat.

Institutele de bani din Transilvania.

De Petra-Petrescu.

B. Institutele de bani săsesci.*

(Urmare.)

1883.

30. *Grossauer Spar und Vorschuss-Verein* cu un capital fundational de 3.072 fl., depuneri 18.000 fl., totalu 21 mii 72 fl.

Profitu curatu 524 fl.
Revirementu 99,000 fl.

1884.

31. *Petersberger Spar und Vorschuss-Verein, Genossenschaft mit beschränkter Haftung*, cu capitalu fundational de 2985 fl., depuneri 15.000 fl. totalu 17,985 florin.

Profitu curatu 560 fl.

1885.

32. *Arbegerer Spar und Vorschuss-Verein als Genossenschaft.*

33. *Leschkircher Spar und Vorschuss-Verein.*

34. *Fraendorfer Spar and Vorschuss-Verein.*

35. *Girelsauer Spar und Vorschuss-Verein.*

36. *Hammersdorfer Spar und Vorschuss-Verein.*

37. *Michelsberger Spar und Vorschuss-Verein.*

38. *Reussmärkter Spar und Vorschuss-Verein.*

39. *Rothberger Spar und Vorschuss-Verein.*

40. *Waldhütter Spar und Vorschuss-Verein.*

41. *Deutsch-Zeplinger Spar und Vorschuss-Verein als Genossenschaft. Dadräd.* Cu capitalu de 2505 fl. cuote, depuneri 402 fl. imprumutu 8.000 fl., totalu 10 mii 807 fl.

Profitu fl. 137.

42. *Kaisder Spar und Vorschuss-Verein.*

43. *Neppendorfer Spar und Vorschuss-Verein.*

44. *Kleinscheuerner Spar und Vorschuss-Verein.*

1888.

45. *Mergler Spar und Vorschuss-Verein als Genossenschaft.* (Ternava mare) Fără bilanțu.

46. *Urveger Spar und Vorschuss-Verein als Genossenschaft.* (Sibiu). Nou.

47. *Michelsberger Spar und Vorschuss-Verein als Genossenschaft.* Anulu înființării nu este arätat. Cu capitalu fundational de 248 fl.

Profitu curatu 21 fl.

De asemenea nu este arätat anul înființării la următoarele:

48. *Bolkatscher Spar und Vorschuss-Verein.*

49. *Marienburger und Rothbacher Spar und Vorschuss-Verein, Genossenschaft mit unbeschränkter Haftung.*

50. *Tartlauer-Vorschuss-Verein.*

51. *Windauer Vorschuss-Verein.*

Isvörăle de cari am putut dispune la compunerea datelor de mai sus sunt förte mance, pentru-că cele mai multe din institute nu publică rapörte separate, seu, decă le și publică, acelea le tipăresc prin țiare, unde prä ușor le trec cu vederea.**)

*) La institutul „Hermanstädter allgemeine Sparcassa“ (Nr. 67 alu „Gaz. Trans.“) se setescă 100 cuote, er nu 1000.

**) Din cauza acesta au rămas din primul

In totalu sunt așadără în Transilvania 144 institute de bani, anume: 67 maghiare, 51 săsesci, 23 romănesci și 3 sucursale seu filiale de ale băncii austro-ungare, cu reședințele în Brașov, Clușiu și Sibiu.

După numėrul totalu alu poporațiunii ar veni unu institutu la 15.277 sufete.

O mică tabelă statistică:

Starea	Impuneloru pe polie și lombardu dela cele 3 sucursale ale Bancii austro-ungare era cu finea anulu 1888 de fl. 2,730,000.	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	00
Institute		52 m.	53 m.	54 m.	55 m.	56 m.	57 m.	58 m.	59 m.	60 m.	61 m.	62 m.	63 m.	64 m.	65 m.
An capitalu fundationalu.		2,868,000	780,000	1,022,000	1,043,000	1,043,000	1,043,000	1,043,000	1,043,000	1,043,000	1,043,000	1,043,000	1,043,000	1,043,000	1,043,000
Fondu de rezervă.		800,000	14 r.	14 r.	14 r.	14 r.	14 r.	14 r.	14 r.	14 r.	14 r.	14 r.	14 r.	14 r.	14 r.
Institute.		61	61	61	61	61	61	61	61	61	61	61	61	61	61
Depuneri.		2,159,000	3,924,000	3,924,000	3,924,000	3,924,000	3,924,000	3,924,000	3,924,000	3,924,000	3,924,000	3,924,000	3,924,000	3,924,000	3,924,000
Institute.		78	78	78	78	78	78	78	78	78	78	78	78	78	78
Passive.		36,389,000	51,410,000	51,410,000	51,410,000	51,410,000	51,410,000	51,410,000	51,410,000	51,410,000	51,410,000	51,410,000	51,410,000	51,410,000	51,410,000
Institute.		81	81	81	81	81	81	81	81	81	81	81	81	81	81
Profitu.		697,000	110,000	110,000	110,000	110,000	110,000	110,000	110,000	110,000	110,000	110,000	110,000	110,000	110,000
Institute.		35	35	35	35	35	35	35	35	35	35	35	35	35	35
Reescompt.		3,398,000	500,000	500,000	500,000	500,000	500,000	500,000	500,000	500,000	500,000	500,000	500,000	500,000	500,000
Institute.		92	92	92	92	92	92	92	92	92	92	92	92	92	92
Revenimtu.		968,539,000	2,820,000	2,820,000	2,820,000	2,820,000	2,820,000	2,820,000	2,820,000	2,820,000	2,820,000	2,820,000	2,820,000	2,820,000	2,820,000

(Va urma.)

Dare de semă și mulțămită publică.

Negru (com. Bihoru), Martie 1890.

Subscriși își țin de cea mai plăcută datorință a esprima pe acestă cale sinceră mulțămită mai jos scrișiloru domni, cari au binevoitu a contribui pentru cumpărarea unui clopotu pe semă bisericei romănesci gr. cat. din Negru, în specialu însă esprimăm recunoscința noastră față cu nobila inteligentă română din Beiușu, căreia avem să datorim, că școlă noastră romănescă este provădută cu rechisitele de școlă necesare (bănci, cărți, hărți, ceruse și pene,) că avem bibliotecă poporală, că tinerimea noastră deja de trei ani cetesce foi romănesci instructive, că biserica ne este împodobită cu cele mai frumoșe icöne și că astăzi credincioșii noștri sunt chiamați la împlinirea datorințelor lor religioșe prin clopotulu celu nou (de 3 măji vechi.) Etă numele marinimoșiloru

meu articolu neamintite următoarele institute romăne:

- a) „Speranța“ reunione de împrumutu și păstrare în Borgo-Prundo. Fundată la 1885.
- b) Societate acționară de împrumutu și păstrare în Rodna neche. Cu 200 acții a 25 fl.
- c) Consorțulu de ajutorarea și consumu în Oravița

Romăni din Ungaria și Transilvania au prin urmare 29 institute de bani, dintre cari 23 cadu în Transilvania, er 6 în Ungaria proprie.

domni, cari au contribuit la cumpărarea acestui clopotu:

Ven. administrațiunea a domeniului Episcopöscu din Beiușu: 15 fl. P. t. d-nii Gerardulu Veghő dep. dietalu 5 fl., Ioan Erdelyi sep. primaru 2 fl., Augustintu Antal, protopopu și dirig. dom. 3 fl., Georgiu Horvath, sub-jude reg. 2 fl., Teodoru Fașă, adv. 2 fl., Paulu Popu, adv. 2 fl., Vasiliu Ignatu 3 fl., Ioan Erdelyi jun. ingeleru 2 fl., Augustintu Boitiu, proprietaru 1 fl., Ambrosiu Crețu, adv. 1 fl., Ioan Butenü, dirigitu gym. 1 fl., Dr. Georgiu Muresanu, medicu 1 fl., Georgiu M. Marienescu, prof. gim. 1 fl., Vasiliu Stefanica prof. gim. 1 fl., Georgiu Popu, prof. gim. 1 fl., Traianu Farkas, prof. gim. 1 fl., Coriolanu Ardeleanu, prof. gim. 1 fl., Vasiliu Dumbrava, prof. gim. 1 fl., Victoru Borlanu, prof. gim. 1 fl., Dr. Florianu Stanu, prof. gim. 1 fl., Demetriu Fekete, prof. gim. 1 fl. 50 cr., Teodoru Bulcu, prof. gim. 1 fl., Ioan Fersiganu, prof. gim. 1 fl., Aron Roitu, notaru cerc. 1 fl., Iosif Popu, not. cerc. 1 fl., Antoniu Paladi, preot gr. cat. 1 fl., N. Kozma, capelanu rom. cat. 1 fl., Demetriu Negrenu, negatoru 1 fl., Vasiliu Erdelyi, farmacistu 2 fl., N. Gavra, teologu abs. 50 cr., Petru Herție, prof. normala 50 cr., Iliaru Crisanu, ind. 1 fl., Corneliu Paladi, comer. 20 cruceri. Sumă 60 fl. 70 cr., la care mai adaugem suma de 30 fl. v. a. primită dela marinimosulu nostru primaru de conf. hely. Ioan Csapö jun.

Augustinu Tãrdiu, preot gr. cat. localu. Ioan Chetlu, curatoru primu. Ioan Hinsu, curatoru alu doilea.

„ALBINA“ institutu de creditu și de economie. Filiala Brașov.

Conspectulu operațiunilor de cassă în luna Martie 1890.

Intrate:

Numerar cu 28 Februarie 1890	fl. 7,902.61
Depuneri spre fructificare	129,030.62
Cambii rēscumpērate	89,453.44
Conturi curente	162,191.80
Imprumuturi pe produse	2,875.93
Imprumuturi pe efecte și alte imprumuturi	2,445.—
Monetă	7,437.43
Interese și provisiuni	5,594.31
Comisiuni	407.60
Diverse	29,508.02
Total	fl. 436,846.76

Esite:

Depuneri spre fructificare	fl. 132,090.78
Cambii escomptate	101,139.81
Conturi curente	144,697.67
Imprumuturi pe produse	1,980.—
Imprumuturi pe efecte și alte imprumuturi	4,556.—
Monetă	6,650.06
Interese și provisiuni	757.43
Comisiuni	13,197.59
Diverse	21,149.27
Spese și salare	798.43
Numerar cu 31 Mart. 1890	9,879.72
Total	fl. 436,846.76

V. Bologa, m. p. N. P. Petrescu m. p. dirigentu. pr. comptabilitate D. Acsente, m. p.

Cursulu ptelei Brașov

din 7 Aprilie st. n. 1890.

Bancnote romănesci Cump.	9.38	Vänd	9.40
Argintu romănescu	9.33	„	9.36
Napoleon-d'ori	9.42	„	9.46
Lire turcesci	10.63	„	10.68
Imperial	9.61	„	9.66
Galbin	5.45	„	5.50
Seris. fonic. „Albina“ 4 1/2%	—	—	—
„ „ 5%	—	—	—
Ruble rusesci	128.	„	129.
Mărci germane	58.35	„	58.50
Discontulu 6-8% pe anu.	—	—	—

Cursulu la bursa de Viena

din 7 Aprilie st. n. 1890

Renta de aur 4 1/2%	102.35
Renta de hărtie 5 1/2%	99.25
Despăgubirea pentru dijma de vinu unghurescu	—
Imprumutulu cu premiulu unghurescu	139.50
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	126.50
Renta de hărtie austriacă	88.30
Renta de argint austriacă	88.55
Renta de aur austriacă	110.40
Losuri din 1890	139.—
Acțiunile băncei austro-ungare	942.—
Acțiunile băncei de creditu ungh. — 336.—	—
Acțiunile băncei de creditu austr. — 302.25	—
Galbeni împărătesci	5.61
Napoleon-d'ori	9.45
Mărci 100 imp. germane	58.47 1/2
Londra 10 Livres sterlinge	119.20

Editoru și Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Mureșlanu.

ANUNȚ DE DESCHIDERE depositului fabricii de încălțăminte din Mödling

IN BRAȘOVU, STRADA CALDĂRARILORU No. 493.

Cu acesta am onore a înștiința pe m. on. publicu, cum că mi-a succésu a decide pe fabrica de încălțăminte din Mödling, ca să stabilească și aici unu depositu ca în cele mai mari orașe ale monarhiei.

Fabrica de încălțăminte din Mödling, ca cea mai mare fabrică din totă monarchia, se distinge prin lucrul ei trainicu și elegantu, precum și prin **prețurile cele mai ieftine.**

Prețurile fixe ale fabricii sunt încrustate în talpa încălțămintelor și eschidū orî-ce toc-melă și totă concurența,

bucurându-se fabrica în totă monarchia de renumele celū mai bunū.

Fiindū de prisosū a mai adăuga ceva întru recomandarea acestei întreprinderi, Vē rogū să bine-voiți a mē cerceta.

303,6-1

Cu înaltă stimă

IG. SPRINGER,

dirigentulū depositului principalū alū fabricii din Mödling.

Ori și ce DURERE DE DINȚI

o delătura îndată sticlūța „Lyton“ probată de 20 de ani în mii de casuri, ce se capetă pentru 36 cr. la **DEMETER EREMIAS NEPOŢII** în Brașovū.

253,4-2

DEPOSITŪ PRINCIPALŪ DE GHETE ȘI PĂLĂRII
Strada Vămii No. 2.

GARANTEZŪ

pentru bunătatea ghetelorū cumpărate la mine, care se vëndū cu unū prețū fôrte scădūtū (atātū pentru sesonulū de primăvera, cātū și pentru sesonulū de veră).

Cu deosebire recomandū P. T. Publicului articolū efectuatū după măsură.

Pălării de bărbați și băeți se vëndū **50%** sub prețulū fabricel.

Cu distinsă stimă
E. SCHWARZE.

300,3-3

DEPOSITŪ PRINCIPALŪ DE GHETE ȘI PĂLĂRII
Strada Vămii No. 2.

Domnii, ce se abonéză din nou, să binevoiască a scrie adresa lămuritū și să arate și posta ultimă.

Mersulū trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de statū r. u. valabilū din 1 Octomvrie 1889.

Budapesta-Predealū				Predealū-Budapesta				B.-Pesta-Aradū-Teluş				Teluş-Aradū-B.-Pesta				Copşa-mică-Sibiu							
Trenū accele- ratū.	Trenū accele- ratū.	Trenū omni- bus	Tren de per- sone	Trenū accele- ratū.	Trenū omni- bus	Trenū accele- ratū.	Tren de per- sone	Trenū omni- bus	Tren de per- sone	Trenū accele- ratū.	Tren de per- sone	Trenū accele- ratū.	Tren de per- sone	Trenū mixt	Tren de per- sone	Trenū mixt	Copşa-mică						
Viena	3.40	8.—	8.—	Bucuresci	7.35			Viena	11.—	3.40	Teluş	11.24	3.—	1.42	Copşa-mică			2.05	4.35				
Budapesta	9.20	2.—	3.10	Predealū	12.50			Budapesta	7.40	9.30	Alba-Iulia	11.59	3.34	2.23	Şeica mare			2.38	5.05				
Szolnok	11.18	4.05	7.22	Timişu	1.19			Szolnok	10.42	12.38	Vinulū de josū	12.30	4.10		Lónneşu			3.22	5.46				
P. Ladány	12.57	5.46	11.38	Braşovū	1.55			Aradū	2.17	4.29	Orăştia	1.01	4.43		Oena			3.46	6.17				
Oradea-mare	2.22	7.01	8.46	Feldióra	2.15	4.54		Glogovaţu	2.37	4.41	Simeria (Piski)	2.03	5.47		Sibiu			4.18	6.40				
Várad-Velenceze	2.30	7.11	9.18	Apáta	2.47	5.37		Gyórok	3.37	5.05	Deva	2.52	6.27		Sibiu-Copşa-mică								
Fugyi-Vásárheli			9.27	Ágostonfalva		6.15		Branictea	3.37	5.05	Ilia	3.23	6.54		Sibiu			9.10	9.50				
Mező-Telegd	3.—	7.41	10.21	Homorodū	3.56	7.31		Radna-Lipova	4.05	5.38	Gurasada	3.55	7.20		Oena			9.37	10.14				
Átv	3.31	8.16	11.38	Hásfaléu	5.28	9.09		Conop	4.27	5.38	Zamū	4.08	7.32		Lónneşu			10.05	10.40				
Bratca			12.16	Sighişóra	5.28	9.33		Bérvava	10.34	6.05	Soborşinū	4.44	8.03		Şeica mare			10.40	11.10				
Bucia			12.54	Elisabetopole	5.57	10.02		Zamū	10.20	6.23	Conopū	5.30	8.38		Copşa-mică			11.09	11.35				
Ciucia	4.24	9.05	1.57	Mediaşu	6.19	11.04		Soborşinū	11.09	7.20	Bérvava	6.27	9.27		Cucerdea-Oşorheiu								
Huedin	4.52	9.35	3.11	Copşa mică		11.24		Radna-Lipova	11.35	8.42	Conopū	6.47	9.46		Reghinulū sásescū								
Stana			3.40	Micásasa		11.39		Gyórok	11.59	9.11	Radna-Lipova	7.28	10.20	5.35	Cucerdea			3.05	10.20	3.25			
Aghirş			4.15	Blaşiu	7.09	12.30		Glogovaţ	12.15	10.37	Paulişu	7.43	10.34	6.01	Cheţa			3.35	10.50	3.58			
Hirbău			4.36	Crăciunelū	7.09	12.45		Simeria (Piski)	12.43	10.53	Gyórok	7.59	10.50	7.25	Ludoşu			3.51	11.11	4.15			
Nádáşel	5.49	10.35	5.26	Teluş	7.42	1.13		Orăştia	1.07	11.39	Aradū	8.42	11.30	7.44	M.-Bogata			4.06	11.20	4.41			
Cluşu	6.02	11.02		Aiudū	8.05	2.28		Şibotū	2.11	12.01	Szolnok	9.20	12.05		Iernutū			4.43	11.57	5.28			
Apahida			11.23	Vinulū de susū		2.48		Vinulū de josū	2.33	12.02	Budapesta	6.—	7.15		Sánpaulū			4.58	12.12	5.44			
Hirliş	7.28	12.44		Uióra		2.56		Alba-Iulia	2.40	12.19	Viena	1.40	6.05		Miraşteu			5.21	12.36	6.08			
Cucerdea	7.52	1.27		Cucerdea	8.32	3.14		Teiñşu	2.46	1.06					Oşorheiu			5.40	12.55	6.27			
Óra			1.34	Ghirlişu	9.—	4.01		Simeria (Piski)-Petroşeni	4.47	1.24					Reghinulū sás.			6.—	4.54				
Vinulū de susū			1.42	Apahida	10.21	5.28		Petroşeni-Simeria (Piski)	5.08						Reghinulū sás.			7.35	7				
Aiud	8.21	2.07		Cluşu	10.41	6.45		Simeria	6.47	11.54	Petroşeni	9.36	4.26		Reghinulū sásescū-Oşorheiu-Cucerdea								
Teluş	8.38	2.26		Nádáşelū		7.06	8.36	Streiu	7.40	12.37	Baniţa	10.17	5.12		Reghinulū sás.			8.25	8.—				
Crăciunelū			3.11	Ghirbău		7.22	9.02	Hátegū	8.51	1.28	Crivadia	10.58	5.55		Oşorheiu			10.—	9.49				
Blaşiu	9.18	3.24		Aghireşu		7.37	9.32	Pui	10.02	2.23	Pui	11.42	6.41		Miraşteu			6.45	12.15	10.20			
Micásasa			3.54	Stana		8.03	10.11	Crivadia	11.02	3.11	Hátegū	12.23	7.26		Sánpaulū			7.05	12.35	10.39			
Copşa mică			4.09	B. Huedin	11.54	8.24	10.51	Baniţa	11.50	3.53	Streiu	1.12	8.14		Iernutū			7.50	1.19	11.23			
Mediaşu	10.08	4.39		Ciucia	12.24	9.04	12.16	Petroşeni	12.30	4.25	Simeria	1.51	8.50		M.-Bogata			8.23	1.49	11.53			
Elisabetopole	10.32	5. 1		Bucia		9.20	12.50	Aradū-Timişóra			Timişóra-Aradū				Ludoşu			8.31	2.02	12.06			
Sighişóra	11.07	5. 5		Bratca		9.37	1.19	Aradū	6.12	4.12	Timişóra	6.25	1.15		Cheţa			9.12	2.18	12.22			
Hásfaléu			6.12	Rév	1.03	9.55	2.—	Aradulū nou	6.36	4.38	Mercizifalva	7.19	2.04		Cucerdea			9.44	2.46	12.50			
Homorodū	12.31	7.32		Mező-Telegd	1.29	10.20	3.04	Németh-Ságh	7.01	5.01	Orczifalva	7.46	2.26		Simeria (Piski)-Unied.								
Ágostonfalva			8.17	Fugyi-Vásárheli		10.47	3.36	Vinga	7.30	5.29	Vinga	8.15	2.56		Simeria (Piski)					2.18			
Apáta			8.37	Várad-Velenceze		10.57	3.52	Orczifalva	7.55	5.47	Németh-Ságh	8.36	3.13		Cerna					2.39			
Feldióra	1.20	9.06		Oradea-mare	1.54	11.04	4.03	Mercizifalva	8.13	6.04	Aradulū nou	9.11	3.51		Uniedóra					3.08			
	1.40	9.45		P. Ladány	2.04	11.19	4.47	Timişóra	9.04	6.50	Aradū	9.27	4.05		Unied.-Simeria (Pisk)								
Braşovū	2.14			Szolnok	3.20	1.19	7.30	Ghirliş-Turda			Turda-Ghirliş				Simeria (Piski)					2.18			
Timişu	2.34			Budapesta	5.—	3.31	11.51	Ghirliş	9.33	4.19	Turda	8.29	3.19		Cerna					2.39			
Predealū	3.17			Bucuresci	7.15	6.30	9.55	Turda	9.54	4.40	Ghirliş	8.50	3.40		Uniedóra					3.08			
Bucuresci	9.30				1.40	1.40	7.15	Sighişóra-Odorheiu			Odorheiu-Sighişóra				Unied.-Simeria (Pisk)								
								Sighişóra	6.05	6.05	Odorheiu	6.—	9.30		Simeria					9.56			
								Odorheiu	9.12	9.12	Sighişóra	8.56	10.15							10.15			

Nota: Numerii încuadrati cu linii gróse însemnáză órele de nópte.